

LIKKUTEI TORAH • PARSHAS SHELACH • MAAMAR 6

ענין הנסכים

El asunto de las libaciones

DEDICADO EN HONOR DE

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ"ל

El padre del Rebe, Reb Levi Itzjak

LikuteiTorah.com

LA PARASHÁ JASÍDICA

likuteitorah.com/es/likutei-torah/shelach/6/

1 ענין הנסכים. כתיב בפי' צו (ז' י"ח) ואם האכל יאכל מבשר זבח שלמיו כו' וארז"ל [ואמרו רבותינו זכרונם לברכה] (פ"ק [פרק קמא] דזבחים י"ג ב' כ"ה ב' ושאר דוכתי)

El tema de las libaciones (nesajim). Está escrito en Parashat Tzav (7:18): “Y si se comiere, sí, se comiere de la carne del sacrificio de sus ofrendas de paz”, etc. Y nuestros Sabios, de bendita memoria, dijeron (en el primer capítulo de Zevajim, 13b [y] 28b, y en otros lugares)

בשתי אכילות הכתוב מדבר כו' ואחת אכילת מזבח. וצריך להבין ענין הקרבנות שהיו מקריבין ע"ג [על גבי] המזבח מן הבקר כו'.

que “el versículo habla de dos comidas”, etc., “y una es la comida del altar”. Ahora debemos comprender el sentido de las ofrendas que se ofrecían sobre el altar, “del ganado”, etc.

ולמה נק' בשם אכילה כנ"ל וכמ"ש (ויקרא ג' י"א) לחם אשה לה' וכתוב לחמי לאשי כו'.

¿Y por qué se la llama “comida”, como se mencionó antes, y como está escrito (Levítico 3:11): “el pan de la ofrenda ígnea para Havaíá”; y está escrito: “Mi pan para Mis ofrendas ígneas”, etc.?

ולהבין ענין הנסכים שהיו מנסכין היין ע"ג [על גבי] המזבח ויורד לשיתין (סוכה מ"ט א') שמחוללין ויורדין עד התהום אשר הוא לכאורה פלא היפך הקרבן

Y [debemos] comprender el sentido de las libaciones: vertían el vino sobre el altar, y este descendía a los shitin (cavidades) (Sukkah 49a), que son huecos y llegan hasta las profundidades (tehom). Esto parece una maravilla, pues es lo opuesto a la ofrenda,

שהוא בחי' העלאה שהיה שוחט הפר או הכבש בחי' חי ונוטל חיותו ממנו שהחיות עולה למעלה

que representa un nivel de elevación: se sacrificaba el toro o el cordero, que pertenecen a la categoría de lo viviente (jai), y se les quitaba su fuerza vital, de modo que esta fuerza vital ascendía;

וגם עתר ענן הקרבן עולה למעלה אבל הנסכים הן מצומח ומורידין למטה לתהום. ולמה הנסכים דוקא יין.

y también la espesa nube de la ofrenda asciende. Pero las libaciones provienen del reino vegetal y hacen descender hacia abajo, a las profundidades. ¿Y por qué las libaciones deben ser específicamente de vino?

וגם שהקרבן אינו לריח ניחוח אלא עם הנסכים כמארז"ל [כמאמר רבותינו זכרונם לברכה] (בפ"ב [בפרק ב'] דברכות "יד סע"ב [סוף עמוד ב]) כל הקורא קריאת שמע בלא תפילין כו' כזבח בלא נסכים ועמ"ש עוד מזה סד"ה ויקהל משה.

Además, la ofrenda no es “un aroma grato” sino junto con las libaciones, como dijeron nuestros Sabios, de bendita memoria (en el segundo capítulo de Berajot, al final de 14b): “Quien recita el Shemá sin tefilín”, etc., “es como [quien ofrece] un sacrificio sin libaciones”. Y véase también lo escrito sobre esto al final del discurso que comienza “Y reunió Moshé”.

והענין הוא ע"פ מ"ש ויין ישמח לבב כו' החדלתי את תירושי המשמח אלקים כו' כי שמחה הוא בחי גילוי העולם שע"י היין או ביום חתונתו ושמחת לבבו יוצא העולם ומצפוני לבבו מן העולם לגילוי.

La explicación del asunto se basa en lo escrito: “Y el vino alegra el corazón”, etc., [y] “¿Acaso dejaré mi vino, que alegra a Elokim?”, etc. Pues la alegría es un nivel de revelación de lo que está oculto: por medio del vino, o “en el día de su boda” y [en] la alegría de su corazón, lo oculto y los recovecos secretos de su corazón salen de la ocultación y se revelan.

כי הנה בכל דבר הנמצא במציאות יש בחי פנימית ובחי חיצונית. פנימית הוא בחי קבלת שפעו וחיותו ודבקותו בעילתו. וחיצונית הוא בחי השפעה לזולתו. כי אין לך עשב כו' שאין לו מזל כו'.

Pues en todo lo que existe hay una dimensión interior (pnimiut) y una dimensión exterior (jitzoniut). La dimensión interior es el aspecto por el cual recibe su flujo y su fuerza vital, y se adhiere a su causa. La dimensión exterior es el aspecto por el cual influye en lo que es distinto de sí. Pues “no hay hierba”, etc., “que no tenga un mazal”, etc.

2 והנה בכל פרי או עשב או תבואה יש ב' בחי טעם הפרי שהוא בחי רוחני ועצם ממשות הפרי

Ahora bien, en cada fruto, hierba o cereal hay dos aspectos: el sabor del fruto, que es su aspecto espiritual, y la sustancia misma del fruto.

והרי בבחי הטעם יש ב' כחות כח לקבל שפעו מן כוכבי מרום שהן המצמיחים כמ"ש ממגד תבואת שמש וממגד גרש ירחים.

Y en el aspecto del sabor hay dos fuerzas. [Una es] la fuerza de recibir su flujo de las estrellas de lo alto, que son las que hacen crecer [las plantas], como está escrito: “Y de lo mejor de los frutos producidos por el sol, y de lo mejor de lo producido por las lunas”.

3 וכן כל כוכב פרטי מצמיח עשב פרטי. וכח ההשפעה להשפיע שפעו וטעמו בגוף חומר הפרי וכן גבוה מעל גבוה.

Así también, cada estrella particular hace crecer una hierba particular. Y [la otra es] la fuerza de otorgamiento, que otorga su flujo y su sabor al cuerpo, la materia, del fruto. Y así también, “uno más elevado que el elevado”.

וכן בבחי' החי חיותו שהוא בחי' פנימית ורוחנית הוא דבוק בעילתו שהוא בחי' פני אריה פני שור שבמרכבה.

Así también, en el nivel del animal (jai): su fuerza vital, que es el aspecto interior y espiritual, está ligada a su causa, que es el nivel del rostro del león [y] del rostro del buey en la Carroza (Merkavá).

4 וכנודע שפני אריה הוא מקור נפש החיות ופני שור הוא מקור נפש הבהמות כו' והחיות שמחיה את גוף ובשר

Como es sabido, el rostro del león es la fuente del alma de las fieras, y el rostro del buey es la fuente del alma de los animales domésticos, etc. Y la fuerza vital que da vida al cuerpo y a la carne

הבהמה הוא בחי' חיצוניות ועד"ז בבחי' נפש האדם שרש ופנימ' [ופנימיות / ופנימית] הנפש דבוק בעילתו בחי' פני אדם לקבל חיותו וחיצוניות הנפש הוא ההשפעה שמחיה את הגוף

del animal es el nivel de la dimensión exterior (jitzoniut). Del mismo modo, en el nivel del alma humana, la raíz y la dimensión interior (pnimiut) del alma están unidas a su causa, el nivel del rostro del hombre, para recibir de ella su fuerza vital; y la dimensión exterior del alma es la influencia que da vida al cuerpo.

וכן במלאכים כתיב ומקבלין דין מן דין שהכח שיש במלאך לומר קדוש הוא מקבל מלמעלה כמ"ש

Asimismo, respecto de los ángeles, está escrito: “y reciben unos de otros”. El poder que tiene un ángel para decir “Santo” lo recibe de arriba, como está escrito:

כי גבוה מעל גבוה שומר וגבוהים עליהם ונותנים גם כן רשות זה לזה שהוא בחי' השפעתו למלאך אחר זולתו המקבל שפעו ממנו.

“Porque uno más alto que el alto vela, y hay otros más altos sobre ellos”. Y también “se dan permiso unos a otros”; esto corresponde al nivel de su influencia sobre otro ángel distinto de él, que recibe de él su flujo.

ועדייז בכללות השתלשלות העולמות וז"ש [וזהו שכתוב] בע"ח [בעץ חיים] שכל ההשתלשלות עילה ועלול הוא מבחינת חיצונית כו' (ר"ל [רוצה לומר] שסדר ההשתלשלות הוא שחיצונית העליון נעשה פנימית לתת תוך משא"כ פנימית העליון אינו יורד למטה לתחתון וכמ"ש מזה ג"כ באגה"ק [באגרת הקודש] בסופו וז"ל [וזה לשונו]

Del mismo modo, esto rige en toda la cadena descendente de los mundos (hishtalshelut). Y esto es [lo que significa] lo escrito en Etz Chaim: que toda la cadena de descenso, de causa y efecto, pertenece al nivel de la dimensión exterior, etc. (Es decir, el orden de la cadena descendente es que la dimensión exterior del nivel superior se convierte en la dimensión interior del nivel inferior, mientras que la dimensión interior del nivel superior no desciende al nivel inferior. Y esto también está escrito al respecto al final de Iggeres HaKodesh; estas son sus palabras:

ועוד זאת כמ"ש בפני לא יראו שפנימית העליון אינו יכול לירד למטה רק חיצוניותו ובחי' אחוריים שהוא נובלות חכמה עילאה ועי' מזה ג"כ בד"ה ששים המה מלכות כו')

“Y además, como está escrito: ‘Pero Mi rostro no será visto’: la dimensión interior del nivel superior no puede descender; solo pueden hacerlo su dimensión exterior y el nivel de su parte posterior (ajoráyim), que es el “fruto caído” (novlot) de la Jojmá Suprema”. Véase también al respecto el discurso que comienza “Sesenta son las reinas”, etc.)

הרי שבכל הנמצאים יש בחינת פנימית שהוא מלשון פנים (ועי' בזהר אמור צ"ג ב' ע"פ בקשו פני) שפירושו לשון פונה כי פנו אלי כו'

Así, en todos los seres existentes hay una dimensión interior, derivada de la palabra panim (rostro) (véase Zohar, Emor, 93b, sobre [el versículo] “Busquen Mi rostro”), cuyo significado alude a volverse (poné), [como en] “porque se volvieron hacia Mí”, etc.,

אל תפן כו' שהוא בחי' כל עילה שפונה ודבוק בעילתו וחיצונית הוא בחינת השפעת שפעו לחוץ ויש בחינה ממוצעת שהוא בבחי' עצמי [עצמיות] שמחבר ב' הכחות הנ"ל

[y] “No vuelvas”, etc. Este es el nivel de cada causa, que se vuelve hacia su propia causa y permanece unida a ella. Y la dimensión exterior es el nivel de la influencia que proyecta su flujo hacia afuera. Además, hay un nivel intermedio, correspondiente a su propia esencia, que une las dos fuerzas mencionadas antes.

(י"ל [יש לומר] ששלשה בחינות אלו הן חב"ד [חכמה בינה ודעת] חג"ת [חסד גבורה תפארת] נה"י [נצח הוד יסוד] וע"י בע"ח [בעץ חיים] שכ"ו [שער כ"ו] פ"א ואפשר שזהו ג"כ ענין שבכל כלי יש ג' בחי' פנימי אמצעי חיצון שסימנם סת"ר [סוף תוך ראש] סוף תוך ראש וכמ"ש במ"א) וג' כחות אלו הן בחי' אברהם יצחק ויעקב.

(Puede decirse que estos tres niveles son Jojmá, Biná y Daat; Jésed, Guevurá y Tiféret; [y] Nétzaj, Hod y Yesod. Véase Etz Chaim, Sha'ar 26, capítulo 1. Quizás este sea también el sentido de que en cada vasija hay tres niveles: interior, medio y exterior, cuyo acrónimo es SaTaR: sof, toj, rosh (final, medio, cabeza), como está escrito en otro lugar). Y estos tres poderes son los niveles de Avraham, Yitzchak y Yaakov.

כי אברהם בחינת חסד ומים שיורדים מלמעלה הוא בחי' כח ההשפעה ויצחק בחינת אש שטבעו לעלות ויעקב הוא בחינת בריח התיכון שמבריא ומחבר ב' הכחות כאחד.

Pues Avraham, el nivel de Jésed (bondad) y del agua, que desciende desde arriba, representa el poder de otorgar; Yitzchak es el nivel del fuego, cuya naturaleza es ascender; y Yaakov es el nivel de "la barra central", que atraviesa y une ambos poderes en uno.

5 וזהו ענין ויין ישמח לבב אנוש פי' שהיין הוא מעורר גילוי פנימית הנפש מן ההעלם לגילוי

Y este es el sentido de "Y el vino alegra el corazón del hombre": el vino despierta la revelación de la dimensión interior (pnimiut) del alma, sacándola de lo oculto a lo manifiesto.

והיינו לפי שהיין טמון ונעלם בענביו ויוצא מן ההעלם ע"כ טבעו לעורר גילוי ההעלם וכל השותה יין פניו מאדימות שהוא גילוי ההעלם

Esto se debe a que el vino está oculto y escondido en sus uvas, y sale de ese ocultamiento; por eso, su naturaleza es despertar la revelación de lo oculto. Quien bebe vino se sonroja: esto es la revelación de lo oculto.

והיינו כי הנפש החיונית מלובשת היא בדם והיין מעורר התגלות פנימית הדם וממילא מתגלה ג"כ פנימית הנפש החיונית המלובשת בפנימית הדם

Es decir, el alma vital está investida en la sangre, y el vino despierta la revelación de la dimensión interior de la sangre; en consecuencia, también se revela la dimensión interior del alma vital, que está investida en la dimensión interior de la sangre.

אך אם שותה יותר מדאי גובר עליו השינה שהוא מחמת ריבוי גילוי ההעלם אין הכלי יכול לקבל רוב אור גילוי פנימית:

Pero si bebe en exceso, el sueño lo vence. Esto se debe a la abundancia de la revelación de lo oculto: la vasija no puede recibir la gran luz de la revelación de la dimensión interior.

6 ב ומעתה נבא לבאר הטעם שהקרבנות נק' לחם ומאכל. כי הנה פעולת המאכל לחבר חיות הנפש עם הגוף. והגם שבכח הנפש עצמו יש כח ההתפשטות להחיות הגוף.

2. Y ahora explicaremos la razón por la que los sacrificios son llamados pan y alimento. Pues la función del alimento es unir la fuerza vital del alma con el cuerpo. Y aunque en la propia fuerza del alma existe el poder de extenderse para dar vida al cuerpo,

אך אעפ"כ [אף על פי כן] אינו פועל פעולתו אלא ע"י הלחם וכמ"ש ולחם לבב אנוש יסעד וכתוב וסעדו לבכם עיין בפרש"י [בפירוש רש"י / בפירוש רש"י] פ"י שהלחם סועד ומעלה את הלב לקבל החיות מן המוח

aun así, no produce su efecto sino por medio del pan, como está escrito: "Y el pan sustenta (yis'ad) el corazón del hombre"; y también está escrito: "Y sustenten (sa'adu) sus corazones" (véase el comentario de Rashi). El sentido es que el pan sostiene y eleva el corazón para que reciba la fuerza vital del cerebro

(כי סעד הוא ענין סמך שלא יפול כמו להכין אותה ולסעדה) (בישעיה ס"י ט') דהיינו שלא תמוט

(pues sa'ad se refiere a sostener, para que algo no caiga, como en "afirmarla y sostenerla") (en Isaías, capítulo 9), es decir, para que no se tambalee.

והיינו אחר שיתברר המאכל באצטומכא שהפסולת וחיצוניות שבמאכל נדחה לחוץ והולך דרך הקרביים לחוץ והמובחר שבו עולה ללב ולמוח ואז יורד חיות מן המוח ללב ולכל האברים.

Esto ocurre después de que el alimento ha sido depurado en el estómago: los desechos y la parte exterior del alimento son expulsados y salen por los intestinos, mientras que su parte más selecta asciende al corazón y al cerebro; entonces desciende la fuerza vital del cerebro al corazón y a todos los miembros.

כך עדי"מ זה יובן למעלה דהנה כתיב ואתה מחיה את כולם שחיות כל העולמות הוא ע"ד דוגמא חיות הנפש בגוף שיש בו בחינת פנימית וחינונית כנ"ל והחיבור הוא ע"י בחי' לחם (וע' בסמוך)

A partir de esta analogía se comprenderá lo que sucede Arriba. Pues está escrito: “Y Tú das vida a todos”: la fuerza vital de todos los mundos sigue el modelo de la fuerza vital del alma en el cuerpo, en la que existe un nivel de dimensión interior (pnimiut) y dimensión exterior (jitzoniut), como se mencionó antes; y la unión se realiza mediante el nivel del pan (véase también más adelante).

והוא ענין הקרבנות והמאכל צריך להתברר תחלה והוא ענין מ"ש וכל קרבי את שם קדשו המו מעי לו כו'

Y esto corresponde a los sacrificios. El alimento debe ser depurado primero; a esto se refiere lo escrito: “Y todas mis entrañas, [bendigan] Su santo Nombre”, [y] “Mis entrañas lo anhelan”, etc.

שיש מלאכים שהם בחי' עינים עיני ה' ויש בבחי' אונים ויש בבחי' קרביים שהם המבררים כו'

Pues hay ángeles que corresponden al nivel de los ojos, “los ojos de Havaia”; otros corresponden al nivel de los oídos; y otros, al nivel de las entrañas, que son los que depuran, etc.,

שהפסולת נדחה לחוץ שהוא בחי' השפעה חינונית שיוורד בריבוי השתלשלות עד שמצמיח כל הציר ותבואה וכמ"ש וממגד תבואת שמש כו'

de modo que los desechos son expulsados hacia afuera; esto corresponde al nivel de la influencia exterior, que desciende a través de muchas [etapas de] la cadena descendente de los mundos (hish-talshelut), hasta hacer crecer toda hierba y cereal, como está escrito: “Y de la abundancia de la producción del sol”, etc.

והמובחר עולה ללב שהוא בחי' כסה"כ [כסא הכבוד] שהוא רבוא רבבות מחנה מיכאל באהבה ומחנה גבריאל ביראה אשר בכללם נק' לב שע"י הקרבנות מן הבקר מן הצאן

Y la parte selecta asciende al corazón, que es el nivel del Trono de Gloria, es decir, las miríadas de miríadas del campamento de Mijael, que sirve con amor, y del campamento de Gavriel, que sirve con temor; considerados en conjunto, se los llama corazón. Así, por medio de las ofrendas “del ganado, del rebaño”,

סועד הלב העליון להיות עולה לקבל חיות מן המוח ריח ניחוח להויה והיינו שבח"י הבהמה עולה בבחי' פני שור וכתוב והחיות נושאות את הכסא כו'

se sostiene el corazón supremo, para que ascienda a recibir fuerza vital del cerebro: "un aroma grato para Havaíá". Es decir, el nivel del animal asciende al nivel del rostro del buey; y está escrito: "Y las Jayot llevan el Trono", etc.

(וזהו וביום שמחת לבו זה בנין בית המקדש. כי על בהמ"ק [בית המקדש] ארז"ל [אמרו רבותינו זכרונם לברכה] מכון לשבתך מכוון נגד שבתך זה בהמ"ק [בית המקדש] שלמעלה והוא בחינת כסא הכבוד כמ"ש בע"ח [בעץ חיים] שער כסה"כ [כסא הכבוד] ועיין בזה"ג [בזהר חלק ג] שלח קס"א ב' דאקרי קדש הקדשים כו')

(Y esto es [lo que significa] "y el día de la alegría de su corazón": "esto es la construcción del Santo Templo". Pues acerca del Santo Templo nuestros Sabios, de bendita memoria, dijeron: "El lugar (machón) de Tu morada': alineado (mejován) frente a Tu morada", es decir, el Santo Templo de lo Alto, que es el nivel del Trono de Gloria, como está escrito en Etz Jaim, Sha'ar Kisei HaKavod. Y véase el Zóhar, parte III, Shelaj, 161b, donde se dice que se lo llama "el Santo de los Santos", etc.,

ותמן הוא לבא שריא כו' וע"י הקרבן נעשה ההעלאה לקבל מבחי' חכמה עילאה ומלמעלה מעלה ועמ"ש בד"ה לבבתני אחותי)

"y allí reside el corazón", etc. Y por medio de la ofrenda se produce el ascenso para recibir del nivel de Jojmá suprema (sabiduría) y de niveles aún más elevados. Y véase lo escrito en el discurso que comienza: "Has cautivado mi corazón, hermana mía".)

וזהו ענין מעשה הקרבנות בחי' העלאה ובחי' מאכל לחבר התפשטות החיות להחיות כל העולמות בבחי' ואתה מחיה כו'

Y este es el sentido del acto de las ofrendas: el nivel del ascenso y el nivel del alimento, para unir la extensión de la fuerza vital que da vida a todos los mundos, en el nivel de "Y Tú das vida", etc.

ובחי' הנסכים הוא בחי' המשכות וגילוי בחי' פנימית כמ"ש יאר ה' פניו אליך כו' נסך שכר להו"ה בחינת סובב כל עלמין וזהו יין המשמח אלקים כו' בחי' המשכה מלמעלה למטה

Y el nivel de las libaciones es el de las emanaciones y la revelación de la dimensión interior, como está escrito: "Que Havaíá haga resplandecer Su rostro sobre ti", etc.; "una libación de bebida fuerte para Havaíá", el nivel de la luz que circunda todos los mundos (sovev kol almin). Y esto es "el vino que alegra a Elokim", etc.: el nivel de la emanación de arriba hacia abajo.

(הנה החילוק בין הזבח לנסכים לכאורה הוא ב' דברים. הא' כי הזבח הוא העלאה והלחם שסועד הלב היינו ג"כ שמגביהו שיקבל החיות מהמוח.

(Ahora bien, la diferencia entre el sacrificio y las libaciones parece consistir en dos aspectos. El primero: el sacrificio es un ascenso; y el pan que sostiene el corazón también significa que lo eleva, para que reciba la fuerza vital del cerebro.

הב' כי ע"י הלחם הוא כללות התחברות הנשמה בגוף שלולי הלחם היה הנשמה מסתלקת מן הגוף עד"מ ולא היה נמשך ומתגלה אפי' [אפילו] חיצוניות החיות מהנפש בגוף וע"י הלחם הוא התחברות והתפשטות החיות מהנשמה בגוף,

El segundo: por medio del pan se produce, en términos generales, la unión del alma con el cuerpo. Pues sin el pan, por así decirlo, el alma se apartaría del cuerpo, y ni siquiera la dimensión exterior de la fuerza vital sería atraída del alma y revelada en el cuerpo; mientras que por medio del pan se produce la unión y la extensión de la fuerza vital del alma dentro del cuerpo.

אך עכ"ז [עם כל זה] פנימית החיות הוא עדיין בבחי' העלם בתוך הגוף וההתגלות היא רק בחי' חיצוני והיין משמה וממשיך גילוי הפנימית כו'.

Sin embargo, la dimensión interior de la fuerza vital permanece todavía oculta dentro del cuerpo, y lo que se revela es únicamente el nivel de la dimensión exterior; el vino alegra y hace descender la revelación de la dimensión interior, etc.

וכך הנמשל למעלה עם היות שע"י הקרבן נעשה והחיות נושאות את הכסא העלאת בחי' ליבא הנ"ל לקבל מבחי' מוחא.

Así también sucede en el símil de lo Alto: aunque por medio de la ofrenda se produce que “los Jayot llevan el Trono”, es decir, la elevación del nivel del corazón (liba) mencionado antes para recibir del nivel del cerebro (moja),

ומזה נמשך להיות ואתה מחיה את כולם שמחלב יוצא החיות לכל האברים, עכ"ז [עם כל זה] פנימית החיות הוא עדיין בבחי' העלם והגילוי הוא רק בחינת חיצוניות, ולהיות גילוי הפנימית ממש זהו ע"י הנסכים שהן בחי' המשכה וגם גילוי הפנימית כו'.

y de esto se deriva que “Tú das vida a todos”, pues del corazón sale la fuerza vital hacia todos los miembros; sin embargo, la dimensión interior de la fuerza vital permanece todavía oculta, y lo que se revela es únicamente el nivel de la dimensión exterior. Para que se revele la dimensión interior misma, esto ocurre por medio de las libaciones, que son el nivel de hacer descender y también revelar la dimensión interior, etc.

אך אפשר לומר עוד עפמ"ש [על פי מה שכתוב] בע"ח [בעץ חיים] שלי"ט [שער ל"ט] דרוש ה' ולפעמים התחתון עולה ג"כ ב' בחי' כי לוקח גם פנימית של העליון ואז הוא ממש כמוהו כו' ע"ש.

Pero puede decirse además, de acuerdo con lo escrito en Etz Chaim, Sha'ar 39, Derush 5: "Y a veces el nivel inferior también asciende en dos aspectos, pues recibe asimismo la dimensión interior del nivel superior, y entonces es verdaderamente como este", etc.; véase allí.

ומה שנת' [שנתבאר] למעלה בשם הע"ח [העץ חיים] שפנימית העליון אינו יורד למטה לתחתון, אינו יורד דווקא אבל בבחי' עליי' [עלייה] התחתון לפעמים עולה כ"כ [כל כך] עד שלוקח גם פנימי' [פנימיות / פנימית] העליון כו' ועמ"ש סד"ה שובה ישראל.

Y lo que se explicó antes en nombre de Etz Chaim, que la dimensión interior del nivel superior no desciende hacia abajo, al nivel inferior, significa específicamente que no desciende; pero, en cuanto al ascenso del nivel inferior, a veces este asciende tanto que recibe también la dimensión interior del nivel superior, etc. Y véase lo escrito al final del discurso que comienza "Retorna, Israel".

וא"כ לפ"ז [לפי זה] אפשר לומר שגם ע"י הזבח וההעלאה שהוא ענין והחיות נושאות את הכסא יוכל להיות ג"כ העליה כ"כ [כל כך] לפעמים עד שלוקח גם פנימית העליון.

Si es así, según esto puede decirse que también por medio del sacrificio y del ascenso —que corresponden a "los Jayot llevan el Trono"— el ascenso puede ser a veces tan elevado que el nivel inferior recibe también la dimensión interior del nivel superior.

אך עכ"ז [עם כל זה] הוא רק דרך עלייה מלמטה למעלה אבל להיות גילוי פנימית העליון למטה ממש זהו ע"י הנסכים. וזהו ענין יין המשמח אלקים שמשמח את ההעלם וההסתר הנמשך משם אלקים שלא יעלים ויסתיר שיהי' [שיהיה] גילוי הפנימית למטה)

Sin embargo, esto ocurre únicamente mediante un ascenso de abajo hacia arriba; pero para que la dimensión interior del nivel superior se revele realmente abajo, esto se logra por medio de las libaciones. Este es el sentido de "el vino que alegra a Elokim": alegra lo oculto y lo escondido que se deriva del Nombre Elokim, para que no oculte ni esconda y se revele la dimensión interior abajo.)

(וע' בזח"א [בזהר חלק א] פ' נח דף ע' [עיינ] תחלת ע"ב וע' בזח"ג [בזהר חלק ג] ויקרא דף ד' ע"א ע"פ שתו ושכרו דודים וד"ז ב' ויחי דף רמ"ח א').

(Y véase el Zohar, Parte I, Parashat Noaj, página 70, al comienzo del lado b; y véase el Zohar, Parte III, Vayikra, página 4a, sobre [el versículo] "Beban y embriáguense, amados"; y página 7b; [y] Vayeji, página 248a.)

ולכן לכל קרבן היה נסכים כי עיקר ההעלאה הוא בשביל ההמשכה שאחר כך:

Por lo tanto, cada ofrenda iba acompañada de libaciones, pues el propósito principal de la elevación es propiciar la atracción hacia abajo que viene después.

7 וזהו שאמרו רז"ל [רבותינו זכרונם לברכה] כל הקורא ק"ש [קריאת שמע] בלא תפילין כאלו הקריב עולה בלא

מנחה וזבח בלא נסכים שאין קרבנו כלום שלא המשיך כלום בלא מנחה ונסכים

Y esto es lo que dijeron nuestros Sabios, de bendita memoria: “Quien recita el Shemá sin tefilín es como si hubiera ofrecido un holocausto sin ofrenda vegetal, y un sacrificio sin libaciones”: su ofrenda no vale nada, pues no hizo descender nada sin la ofrenda vegetal y las libaciones.

(ולכאורה מגמרא זו יש קצת קושיא על הרמב"ם [הרבי משה בן מימון] והרע"ב [והרבינו עובדיה מברטנורא] שכ'

[שכתב] בפ"י המשניות פ"ד דמנחות מ"ב דאין הלכה כר"ש [כרבי שמעון] דאמר אם היה להם פרים מרובים

(A primera vista, de esta Guemará surge cierta dificultad para el Rambam y Rabí Ovadia de Bartenu, quienes escribieron en su comentario a la Mishná, capítulo 4 de Menajot, Mishná 2, que la halajá no sigue a Rabí Shimón, quien dijo: “Si tenían muchos toros

ולא הי' [היה] להם נסכים יביאו פר אחד ונסכיו ואל יקריבו כולן בלא נסכים מיהו לפמ"ש [לפי מה שכתוב]

בספר ושב הכהן במנחות שם יתיישב זה וע"ש שדחה דברי התוי"ט [התוספות יום טוב]).

y no tenían libaciones, que ofrecieran un toro y sus libaciones, y que no los ofrecieran todos sin libaciones”. Sin embargo, según lo escrito en el libro VeShav HaKohen sobre Menajot allí, esto se resolverá; véase allí, donde rechaza las palabras del Tosefos Yom Tov.)

וענין מנחה ונסכים הוא בחי' המשכת חב"ד [חכמה בינה ודעת] למטה כו'. כי שמן הוא בחי' חכמה שמן שצף

ע"ג [על גבין] יין

El sentido de la ofrenda vegetal y las libaciones es el nivel de hacer descender Jojmá, Biná y Daat aquí abajo, etc. Pues el aceite corresponde al nivel de Jojmá (sabiduría): el aceite flota sobre el vino;

וגם שהרי מכל דבר מוציאין שמן ואפי' מאבנים (והוא הנקרא אָלִים) והיינו לפי שכולם בחכמה עשית כו'.

además, se extrae aceite de todo, incluso de las piedras (y esto es lo que se llama alim). Esto se debe a que “Con sabiduría los hiciste a todos”, etc.

ע"כ נמצא בכל דבר בחי שמן שהוא בחי חכמה והסולת שבמנחות הוא בחי דעת כמארז"ל [כמאמר רבותינו זכרונם לברכה] אין התינוק יודע לקרות כו'

por lo tanto, en todo se encuentra el nivel del aceite, que corresponde al nivel de Jojmá. Y la harina fina de las ofrendas vegetales corresponde al nivel de Daat (conocimiento), como dijeron nuestros Sabios, de bendita memoria: "Un niño no sabe cómo llamar...", etc.;

וכן אמרו עץ הדעת חטה היתה והנסכים שהם יין הוא בחי בינה הרי שמנחות ונסכים הוא בחי המשכת חב"ד [חכמה בינה ודעת] למטה ובלעדן לא המשיך כלום למטה

y asimismo dijeron: "El Árbol del Conocimiento era trigo". Las libaciones, que son vino, corresponden al nivel de Biná (entendimiento). Así, las ofrendas vegetales y las libaciones corresponden a hacer descender Jojmá, Biná y Daat aquí abajo; sin ellas, no hizo descender nada aquí abajo

(ומבואר למעלה דחב"ד [דחכמה בינה ודעת] היינו בחי פנימית וא"כ המשכת חב"ד [חכמה בינה ודעת] למטה זהו ענין גלוי הפנימית למטה), וכך ענין ק"ש [קריאת שמע] בלא תפילין

(y se explicó arriba que Jojmá, Biná y Daat corresponden a la dimensión interior (pnimiut); por consiguiente, hacer descender Jojmá, Biná y Daat aquí abajo significa revelar aquí abajo la dimensión interior). Así también se entiende el sentido del Shemá sin tefilín.

כי ק"ש [קריאת שמע] הוא התבוננות בהוי' אחד כלות הנפש בבחי העלאה ותפילין המשכת אחד על הקלף גשמי ובלא תפילין שלא המשיך כלום כ"א ההעלאה כאלו הקריב עולה בלא מנחה כו' וד"ל [ודי למבין].

Pues el Shemá es la contemplación de «Havaiá es Uno», la expiración del alma (kelot hanéfesh), en el nivel de elevación; y los tefilín son la atracción de «Uno» sobre el pergamino físico. Y quien está sin tefilín, sin haber atraído nada sino solo la elevación, es como si "hubiera ofrecido un holocausto sin una ofrenda vegetal", etc. Esto basta para quien entiende.

וענין הניסוך שהיו מנסכין בשיתין ויורד לתהום הוא ע"פ מ"ש יהי רקיע בתוך המים ויהי מבדיל בין מים למים כו'

Y el significado de la libación, que vertían en los shitin y descendía al abismo, se entiende a partir de lo escrito: "Que haya un firmamento en medio de las aguas, y que separe entre aguas y aguas", etc.,

בין מים עליונים למים תחתונים כו' שתחלה היו מים במים שהיו בחי' מים רוחניים ולא גשמיים (ועיין באלשיך פ' בראשית ע"פ והארץ היתה תהו כו')

“entre las aguas superiores y las aguas inferiores”, etc. Pues al principio había “aguas dentro de aguas”, que eran aguas espirituales y no físicas (véase también el Alshich, Parashat Bereshit, sobre [el versículo] “Y la tierra estaba tohu (desordenada)”, etc.);

שהרי כתיב ורוח אלהים מרחפת על פני המים ועיין ברבות בבראשית ס"פ ב' ור"פ תזריע

pues está escrito: “Y el espíritu de D'os se cernía sobre la superficie de las aguas” (véase también Midrash Rabbah sobre Bereshit, al final del [capítulo] 2, y al comienzo de Parashat Tazria),

אלא בחי' מים רוחניים שהוא בחי' חכמה וכנודע בענין אור מים רקיע וכן המים אין להם גוון כלל כו' ומקוה מטהר את הטמאים כו'

sino que eran aguas espirituales, que corresponden a Jojmá, como es sabido en relación con el tema de la luz, el agua y el firmamento. Asimismo, el agua no tiene color alguno, etc., y “una mikve purifica a los impuros”, etc.

וביום שני שהבדיל בין מים למים אז מים עליונים נעשו רוחניים יותר משהיו קודם ההבדלה ומים תחתונים נתגשמו להיות מים גשמיים כמשל חבית של יין כשהיא מעורבת עם השמרים אין היין צלול והשמרים אינם גסים כ"כ [כל כך].

Y el segundo día, cuando Él separó entre aguas y aguas, las aguas superiores se volvieron entonces más espirituales que antes de la separación, y las aguas inferiores se volvieron corpóreas, convirtiéndose en agua física. Esto es como la parábola de un barril de vino: cuando está mezclado con las heces, el vino no es claro y las heces no son tan gruesas.

אבל כשהשמרים נופלים למטה אז היין נעשה צלול והשמרים נעשים גסים מאד כך קודם ההבדלה היו מים במים ואחר ההבדלה מים העליונים נתעלו ברוחני' [ברוחניים] ומים התחתונים נתגשמו.

Pero cuando las heces caen al fondo, el vino se vuelve claro y las heces se vuelven muy gruesas. Del mismo modo, antes de la separación había aguas dentro de aguas; después de la separación, las aguas superiores se elevaron en espiritualidad y las aguas inferiores se volvieron corpóreas.

8 וביום הג' נאמר יקוו המים מתחת השמים אל מקום אחד הוא התהום שנתרחקו עוד יותר

Y en el tercer día se dice: “Que las aguas debajo de los cielos se reúnan en un solo lugar”, que es el abismo (tehom), pues fueron alejadas aún más.

כמאמר גער בהן הקב"ה שהוא בחי' גבורות ודינים יותר וצריכים בירור והוא ע"י נביעתן מתחת לארץ מלמטה למעלה מתמתקין (עמ"ש בפ' תולדות ע"פ ויחפ ר' עבדי יצחק ובפ' חקת ע"פ עלי באר כו')

como se dice: "El Santo, bendito sea, las reprendió"; esto corresponde a un nivel de Guevurot (severidades) y juicios en mayor medida, y requieren refinamiento. Esto ocurre cuando brotan desde debajo de la tierra, de abajo hacia arriba: [así] se endulzan (véase lo escrito en Parshas Toldos sobre [el versículo] "Y los siervos de Yitzjak cavaron", y en Parshas Chukas sobre [el versículo] "Brota, oh pozo", etc.).

וכן לנדה וזבה טהרתן במים חיים דוקא וכן אמרו רז"ל [רבותינו זכרונם לברכה] מעין מטהר בכל שהוא (ועיין ע"פ ויקחו אליך פרה).

Del mismo modo, la purificación de una nidá y una zavá requiere específicamente aguas vivas; y así dijeron nuestros Sabios, de bendita memoria: "Un manantial purifica con cualquier cantidad" (véase también sobre [el versículo] "que te traigan una vaca").

וזהו ענין הנסכים שהיו מנסכים יין ויורד לתהום פי' שע"י גילוי בחי' פנימית יורד ההמשכה גם למטה מטה ונותן בהם כח להיות יכולים גם הם לעלות בקדש. וזהו בקדש הסך נסך כו'.

Y este es el significado de las libaciones: vertían vino, y este descendía al abismo. Esto significa que, mediante la revelación del nivel de la dimensión interior (pnimiut), la atracción desciende incluso a los lugares más bajos y les da fuerza, para que también ellos puedan ascender a la santidad. Y esto es: "En santidad vierte una libación", etc.

9 והניסוך הוא ביין דוקא לפי שאין הגבורות נמתקות אלא בשרשן שהוא בחינת כינה דמינה דינין מתעריין כו'.

Y la libación se hace específicamente con vino, porque las Guevurot solo se endulzan en su raíz, que es el nivel de Biná (entendimiento), "de la cual se despiertan los juicios", etc.

והטעם שיש חילוק בנסכים בין פר לאיל כו' כמ"ש חצי ההין יהיה לפר ושלישית ההין לאיל כו'.

Y la razón de que haya una diferencia entre las libaciones de un toro y de un carnero, etc., como está escrito: "La mitad de un hin será para el toro, y un tercio de un hin para el carnero", etc., es la siguiente:

היינו לפי שההמשכה הוא לפי ערך ההעלאה שהעלאת הפר הוא עליית עצמיות פני שור יורד ההמשכה מלמעלה ג"כ ביותר ריבוי חצי ההין

esto se debe a que la emanación hacia abajo corresponde a la medida de la elevación. Puesto que la elevación del toro es el ascenso de la esencia misma del rostro del buey, también la emanación que desciende desde arriba es más abundante: medio hin,

ויוכל להעלות יותר מדרגות התחתונים ודינים הקשים משא"כ האיל והכבש שאינן עצם פני שור גם המשכתו אינו כ"א שלישית ההין או רביעית כו'.

y puede elevar más niveles de los seres inferiores y los juicios severos. En cambio, puesto que el carnero y el cordero no son la esencia del rostro del buey, su emanación tampoco es más que un tercio de hin o un cuarto, etc.

(ועיין מענין רביעית ההין בזח"ג [בזהר חלק ג] פ' שלח קס"ב ב'. בלק דף ר"ד א' ע"פ ומספר את רובע ישראל. ומענין חצי ההין ברע"מ [ברעיא מהימנא] ר"פ תשא דקפ"ז ע"ב ועיין בפע"ח [בפרי עץ חיים] שער כ"א פ"ו בענין פי דודי).

(Véase sobre el tema de un cuarto de hin en el Zohar, Parte III, Parshas Shelach, 162b; Balak, página 204a, sobre [el versículo] “Y contó la cuarta parte de Israel”. Y sobre el tema de medio hin, en Raaya Mehemna, al comienzo de Parshas [Ki] Sisa, página 187b; véase también Pri Etz Chaim, Sha'ar 21, capítulo 6, sobre la explicación de dodi.)

וזהו שאמרו רז"ל [רבתינו זכרונם לברכה] והשתיה כדת של תורה אכילה מרובה משתיה פי' שההעלאה הוא ברבוי יותר מן ההמשכה וכמארז"ל [וכמאמר רבתינו זכרונם לברכה] אין טפה יורד מלמעלה אלא א"כ טפיים עולים כנגדו כו'

Y esto es lo que dijeron nuestros Sabios, de bendita memoria: “Y la bebida era conforme a la ley” de la Torá: comer más que beber. El sentido es que la elevación es más abundante que la emanación hacia abajo; y, como dijeron nuestros Sabios, de bendita memoria: “Ninguna gota desciende desde arriba a menos que dos gotas asciendan frente a ella”, etc.

וד"ל [ודי למבין] ובגמרא (ספ"ד [סוף פרק ד'] דסוכה דמ"ט ע"א) ע"פ וגם יקב חצב בו אלו השיתין ובמא"א [ובמאורי אור] אות יו"ד סעיף כ"ג דפי' יקב יחוד שמות הוי" אלקים שהוא גימטריא יקב

Esto basta para quien entiende. Y en la Guemará (final del capítulo 4 de Sukkah, página 49a), sobre [el versículo] “Y también excavó en él un lagar (yekev)”: “Estos son los shittin”. Y en Me'orei Or, letra yud, sección 23, [está escrito] que yekev significa la unión de los Nombres Havaia [y] Elokim, cuya suma numérica es yekev.

והיינו כי הרקיע המבדיל בין מים למים הוא שם אלקים ע"ד כי שמש ומגן כו'

Es decir, el firmamento que separa entre aguas y aguas es el Nombre Elokim, según el sentido de "Porque un sol y un escudo", etc.

ובנסכים כתיב הסך נסך שכר לה' שממשיכים גילוי שם הוי' שהוא הפנימית להיות משמה שם אלקים כנ"ל וזהו ע"י יחוד השמות

Y respecto de las libaciones está escrito: "Derrama una libación de bebida fuerte para Havaia": hacen descender la revelación del Nombre Havaia, que es la dimensión interior, para alegrar al Nombre Elokim, como se mencionó antes. Y esto se realiza mediante la unión de los Nombres,

דהיינו המשכת שם הוי' בשם אלקים והמשכה זו נמשך גם בבחינת מים תחתונים שמתחת לרקיע כו' וזהו וגם יקב חצב בו.

es decir, hacer descender el Nombre Havaia al Nombre Elokim; y este descenso se extiende también al nivel de las aguas inferiores, que están debajo del firmamento, etc. Y esto es "Y también cavó en él un lagar".

10 ועיין עוד מענין יקב בזח"א [בזהר חלק א] ס"פ לך לך דצ"ו ע"ב. וברע"מ [וברע"א מהימנא] פ' משפטים דקט"ז סע"א [סוף עמוד א] פ"י יקב יחוד קדושה ברכה וע"ש דק"ט ע"א ובפ' פקודי דרס"ב ע"א ועמ"ש מזה סד"ה ואתה מרכבות קדש:

Y véase también acerca del tema de yekev en el Zohar, Parte I, al final de Parshas Lech Lecha, página 96b. Y en el Raaya Mehemna, Parshas Mishpatim, página 116, al final del lado a, se explica yekev [como] yijud (unión), kedushá (santidad), berajá (bendición); véase allí, página 119a, y en Parshas Pekudei, página 262a. Y véase lo escrito sobre esto al final del discurso que comienza "Y vino de las miríadas de santidad".

LikuteiTorah.com
LA PARASHÁ JASÍDICA

Sobre esta edición

Esta edición contiene el texto hebreo y la traducción al español.

The Hebrew text of Likkutei Torah: © Kehot Publication Society, via Sefaria, CC BY-NC 4.0; formatting adapted.

Nuestra traducción al español, hecha de nuestra traducción inglesa del hebreo, sin las notas de Kehot: CC BY 4.0.

Esta edición en su conjunto: CC BY-NC 4.0. Puede copiarse, imprimirse y compartirse libremente, citando a Kehot Publication Society y likuteitorah.com; no puede venderse. <https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/>

La traducción al español se hizo desde la edición en inglés de likuteitorah.com con ayuda de IA (openai/gpt-6-luna-pro:batch), con el hebreo al lado para cotejar; todavía no la revisó un editor humano. Coteja con el hebreo todo lo importante.

El Rebe pidió que los maamarim de la parashá de la semana, la «Parashá jasídica», se estudien durante esa semana, repartidos en sus siete días (Sichah of Shabbos Parshas Vayakhel 5725 · Toras Menachem vol. 42, pp. 306-309). Por qué estudiarla y las brajot del Rebe: likuteitorah.com/about/the-chassidishe-parsha/

Un proyecto gratuito y sin fines de lucro; aquí no se vende nada. Sin afiliación con Kehot, Sefaria ni la Biblioteca de Lubavitch. © likuteitorah.com

De likuteitorah.com/es/likutei-torah/shelach/6/

DEDICADO EN HONOR DE

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ"ל

El padre del Rebe, Reb Levi Itzjak